

Specialiosios
pedagogikos
ir psichologijos
centras

Metodinė konsultacija Telšių regiono
savivaldybių lygmens institucijoms

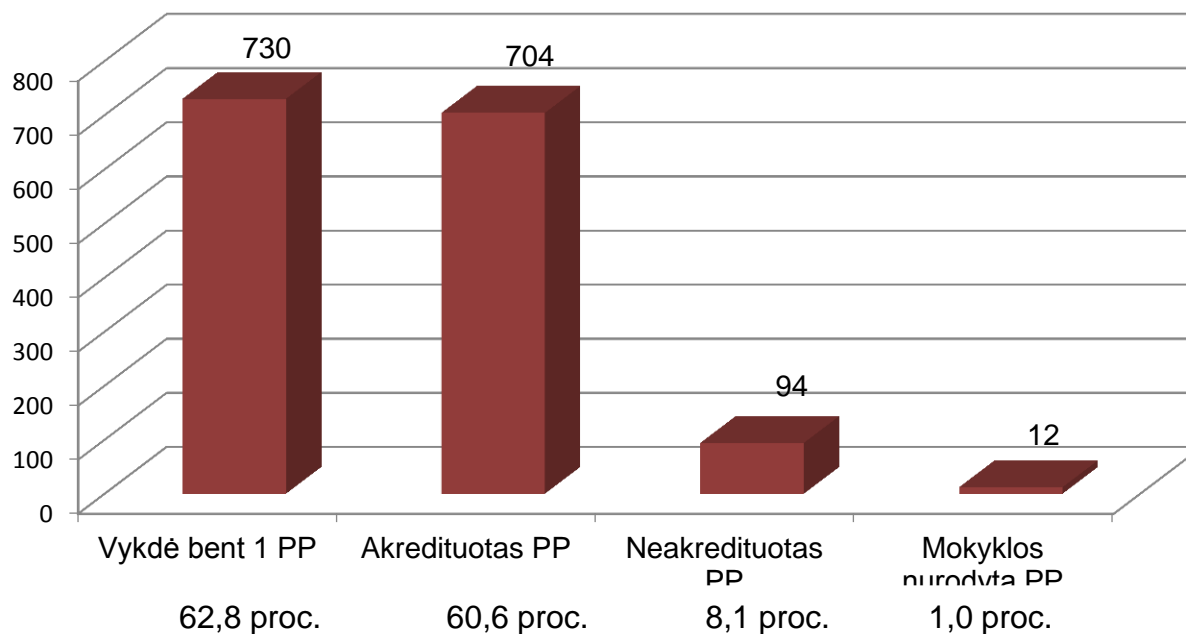
Prevencinių programų įgyvendinimas mokykloje

Kristina Ignatavičienė

Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras

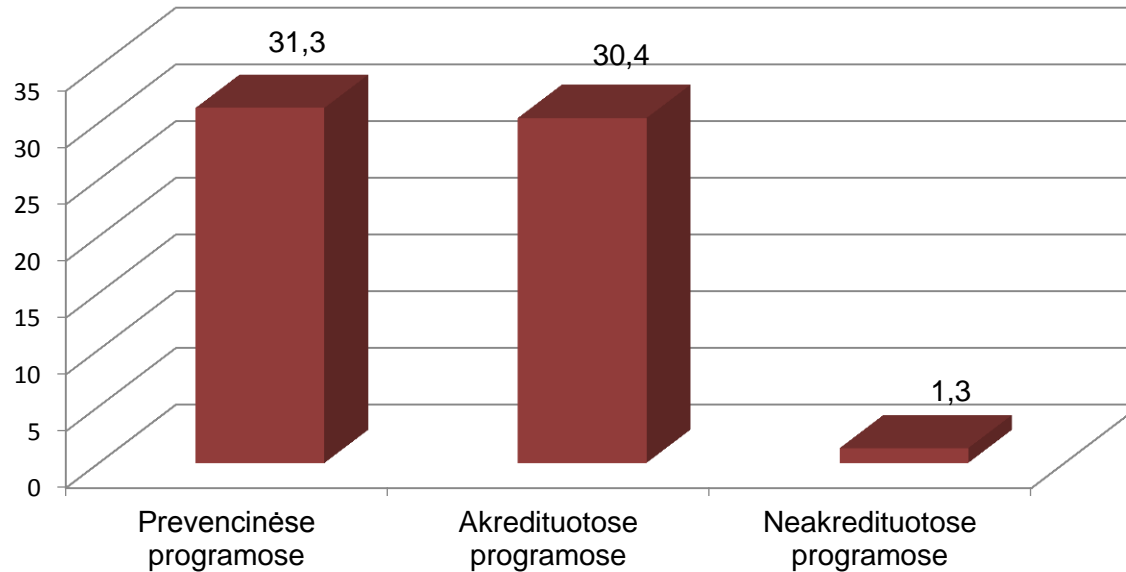
2017 m. gegužės 24 d.

Mokyklų dalyvavimas

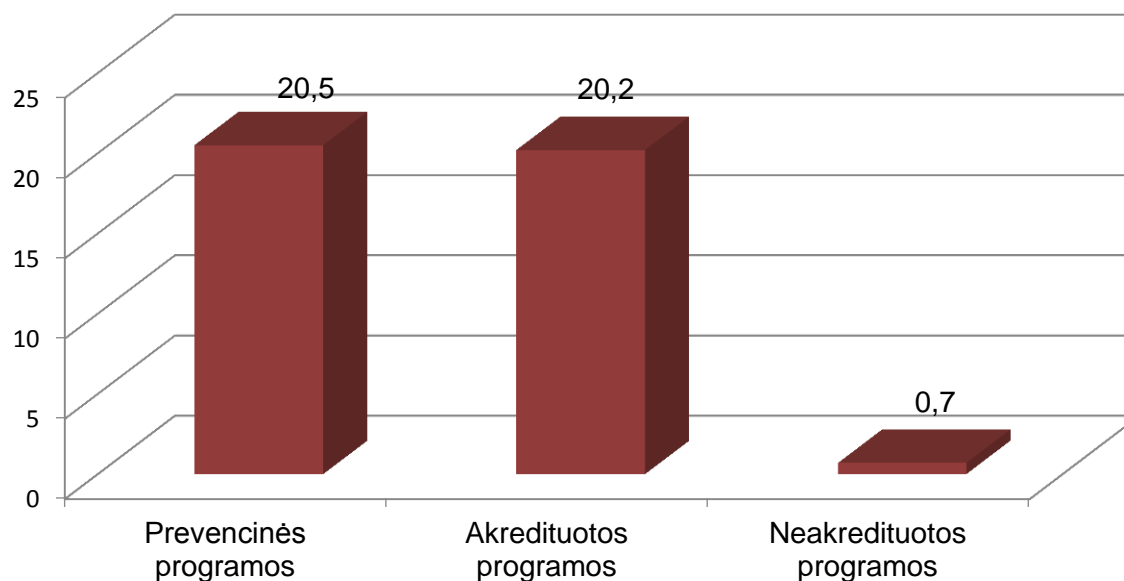
- ❑ 624 mokyklos (53,7 proc.) bent vieną smurto ir patyčių prevencinę programą
- ❑ 176 mokyklos (15,0 proc.) bent vieną psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencinę programą
- ❑ 48 mokyklos (4,1 proc.) bent vieną tėvystės įgūdžių ugdymo programą

Mokinių dalyvavimas (proc.)

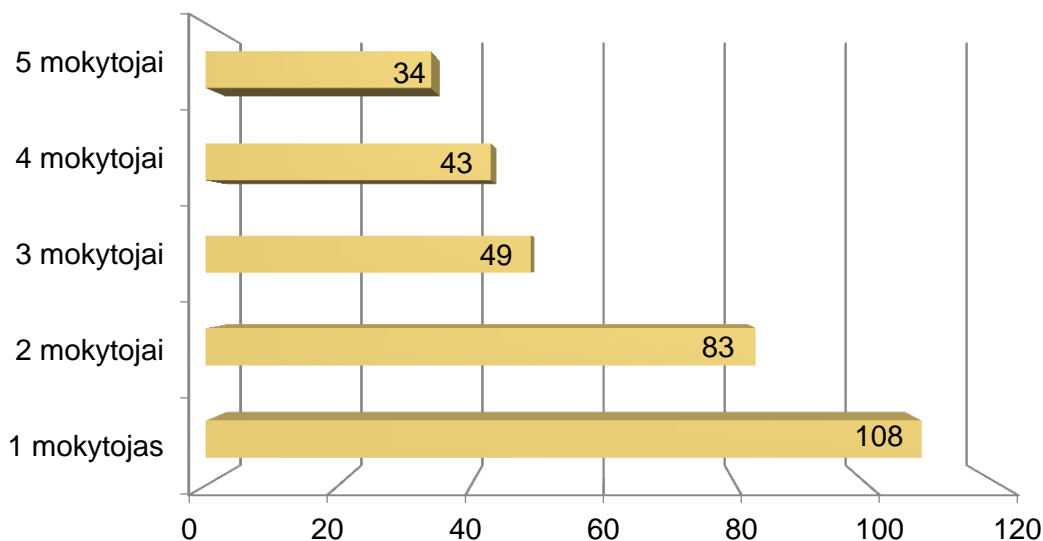
- ❑ 28,5 proc. mokinių dalyvavo smurto ir patyčių prevencinėse programose
- ❑ 2,4 proc. mokinių dalyvavo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencinėse programose

Mokytojų, įgyvendinančių prevencines programas dalis (proc.)

- ❑ 20,0 proc. mokytojų įgyvendinimo smurto ir patyčių prevencines programas
- ❑ 0,5 proc. mokytojų įgyvendino psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencines programas

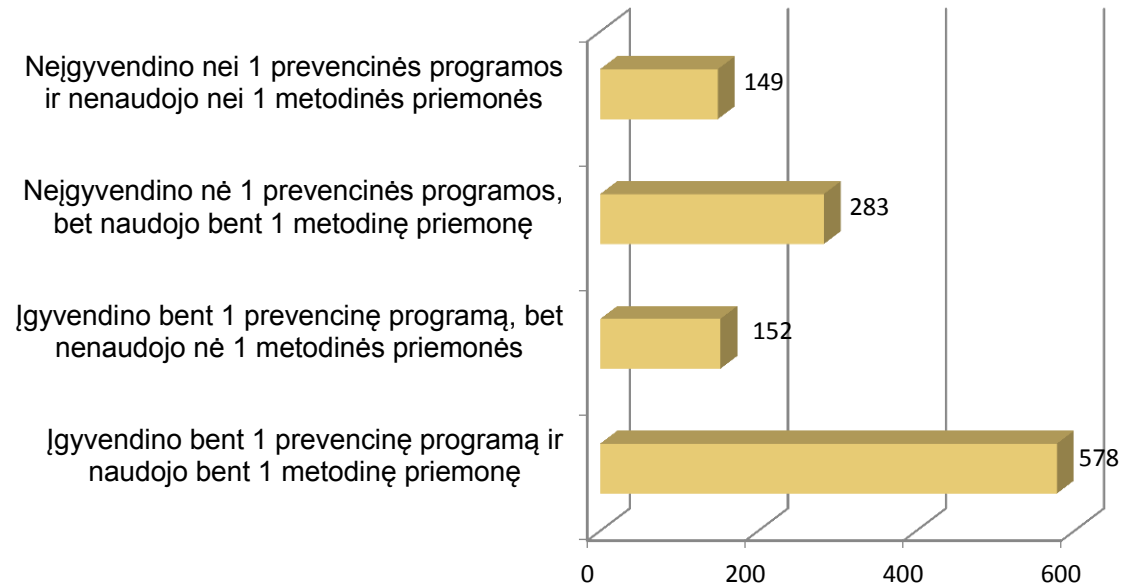
Mokytojų, vykdžiusių smurto ir patyčių prevencijos programas vienoje mokykloje, skaičius

Pusėje mokyklų (317 iš 624), vykdžiusių bent vieną smurto ir patyčių prevencijos programą, pagal šias programas dirbo nuo 1 iki 5 mokytojų.

Metodinių priemonių naudojimas

74 proc. mokyklų prevencijos vykdymui naudojo bent vieną metodinę priemonę

12,8 proc. mokyklų neįgyvendino nei vienos apklausos anketoje įvardytos prevencinės programos ir nesinaudojo nei viena metodine priemone

Moksliniais tyrimais įrodyta, kad prevencinių programų įgyvendinimas mokykloje sumažina

- iki 75% narkotikų vartojimą
- iki 60% alkoholio vartojimą
- iki 87% tabako vartojimą
- iki 50% smurto ir patyčių atvejus bei nusikalstamumą

Efektyvios prevencinės programos kriterijai

- Aktualumas, atitikimas valstybinei švietimo politikai
- Mokslinis teorinis ar/ir empirinis pagrindas
- Programos tikslai pagrįsti, aiškiai apibrėžti, uždaviniai konkretūs ir įgyvendinami, veiklos kryptingai ir nuosekliai siekia numatytų tikslų
- Vertinimo/įsivertinimo kriterijai ir priemonės, leidžiančios įvertinti programos poveikį ir veiksmingumą

Įgyvendinimo sėkmės veiksniai

- Motyvacija, mokyklos vadovo įsitraukimas
- Pakankamai laiko, išteklių
- Tėvų įtraukimas
- Programos diegimo tikslumas, nuoseklumas, tęstinumas, tvarumas
- Integravimas į mokyklos gyvenimą ir kasdienę veiklą
- Tinkamo elgesio modeliavimas

Kaip pasirinkti prevencinę programą?

- Situacijos analizė: problematika, poreikis
- Priemonių, reikalingų problemai spręsti, numatymas
- Prevencinės programos efektyvumas
 - Ar programa buvo vertinta Lietuvoje, užsienio šalyje?
 - Jei ne, tai pasinaudoti kitų mokyklų patirtimi, įvertinti programą patiems
- Mokytojų/mokyklos darbuotojų motyvacija diegti ir įgyvendinti pasirinktą programą
- Prevencinių programų dėmė mokykloje
- Resursų įvertinimas:
 - žmogiškųjų (mokyklos ir mokytojų patirtis)
 - finansinių (turimi resursai, galimi finansavimo šaltiniai)

Socialinių ir emocinių įgūdžių ugdymas

	Programa	Dalyvauja	Vykdytojas
€	„Zipio draugai“	Priešmokyklinių ir 1 klasių mokiniai, tėvai, mokytojai	VšĮ „Vaiko labui“
	„Kimochis“	3-6 metų vaikai	UAB Vaikystės sodas
€	„Obuolio draugai“	1-2 kl. mokiniai, mokytojai, tėvai	VšĮ „Vaiko labui“
€	„Antras žingsnis“	1-4 kl. mokiniai ir mokytojai	VšĮ „Paramos vaikams centras“
	LIONS QUEST „Laikas kartu“	Priešmokyklinės grupės ir 1-4 klasių mokiniai	VšĮ „LIONS QUEST LIETUVA“
●	„Big Brothers Big Sisters“	7-14 metų mokiniai	VšĮ „Paramos vaikams centras“
€	LIONS QUEST „Paauglystės kryžkelės“	5-8 kl. mokiniai, tėvai ir mokytojai	VšĮ LIONS QUEST Lietuva
● €	Vaiko emocijų išraiškos kontrolės (VEIK) ugdymo programa	2-10 kl. mokiniai, mokytojai, tėvai	VšĮ „Šeimos santykių institutas“
	LIONS QUEST „Raktai į sėkmę“	9-12 klasių mokiniai	VšĮ LIONS QUEST Lietuva
€	„Taiki mokykla“	5-12 kl. mokiniai, jų mokytojai	SPPC

Smurto ir patyčių prevencija

	Programa	Dalyvauja	Vykdytojas
	LIONS QUEST „Aš žinau“	Priešmokyklinės grupės ir 1-4 klasių mokiniai	VšĮ „LIONS QUEST LIETUVA“
● €	Olweus patyčių prevencijos programa	Visa mokyklos bendruomenė	SPPC
€	„Saugok ir gerbk mane“	2-12 kl mokiniai, tėvai, mokytojai	SPPC

Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija

	Programa	Dalyvauja	Vykdytojas
●	„Linus – pagalba vaikams“	6-12 metų amžiaus vaikai ir paaugliai, augantys su priklausomybėmis sergančiais tėvais	Visuomeninė organizacija organizacija „Tėvai prieš narkotikus“, Lietuvos blaivybės fondas. Autorė N.Tönnäng, Švedija
€	„Gyvai“	6-7 kl. mokiniai, mokytojai, tėvai	Asociacija „Mentor Lietuva“
● €	„Mentorystė“	6-8 kl. mokiniai	Asociacija „Mentor Lietuva“
€	„Savu keliu“	2-12 kl. mokiniai, mokytojai, tėvai	SPPC
€	„Sniego gniūžtė“	5-8 klasių mokiniai	Lietuvos krikščioniškojo jaunimo blaivybės sąjunga „Žingsnis“
●	Ankstyvosios intervencijos programa (FreD goes net)	14-21 m. jaunimas, eksperimentuojantis, nereguliariai vartojantis alkoholį ir/ar narkotikus, kai dar nėra išreikštų priklausomybės požymių	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas

Tėvystės įgūdžių ugdymas

	Programa	Dalyvauja	Vykdytojas
€	STEP	1-6 kl. mokinių tėvai	dr. Jolita Jonynienė
€	„Mokykla tėvams ir auklėtojams”	Mokinių tėvai ir mokytojai	Vilniaus miesto psichologinė pedagoginė tarnyba
	Gordon Training International „Tėvų efektyvumo ugdymo programa	Įvairaus amžiaus mokinių tėvai	VšĮ „Pro Coaching“

Finansavimo šaltiniai

ES lėšos

VB lėšos

Savivaldybių
lėšos

Kiti

SPPC
projektas

Mokinio
krepšelis
Tikslinės
dotacijos

2 proc.
Rėmėjai
Projektai
.....

„Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“

Projekto pradžia 2017 m. kovo 31 d.

Projekto pabaiga 2020 m. kovo 31 d.

Biudžetas – 1,9 Eur (70 proc. smurto ir patyčių prevencijai)

Projekto tikslas – kurti ir palaikyti saugią aplinką mokykloje, sudarant palankias sąlygas mokinių asmenybės ugdymuisi, akademinų pasiekimų gerinimui, mažinant socialinę atskirtį bei sprendžiant iškritimo iš mokyklos problemą.

Dalyviai: apie 900 mokyklų

„Saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“

Zipio draugai	405 ugdymo įstaigos
Obuolio draugai	200 mokyklų
Antras žingsnis	360 mokyklų
Paauglystės kryžkelės	50 mokyklų
Olweus programa	350 mokyklos (206+144)
Gyvai	45 mokyklos
Mentorystė	5 mokyklos
Sniego gniūžtė	20 mokyklų
Savu keliu	25 mokyklų
VEIK	13 mokyklų
Taiki mokykla	10 mokyklų
Saugok ir gebk mane	15 mokyklų
STEP	24 mokyklos
Mokykla tėvams ir auklėtojams	6 mokyklos

Savižudybių prevencija

- 2014 m. buvo parengtas savižudybių prevencijos mokykloje programos projektas (biudžeto lėšomis)
- Savižudybių prevencijos programos projekto tikslas – įgalinti mokyklos bendruomenę vykdyti visapusišką, sistemingą, bendruomenės poreikius atitinkančią savižudybių prevenciją mokykloje.
- Programos tikslinė grupė – 9-12 kl. mokiniai
- Projekte numatyta
 - Parengti savižudybių prevencijos programos metodinę medžiagą (mokiniam, mokytojams)
 - 10 atrinktų mokyklų išbandyti parengtą metodinę medžiagą ir prevencinę programą

www.smm.lt/svietimas

www.sppc.lt

Mokytojo TV Smurto prevencijos įgyvendinimas mokykloje
(2017 m. balandžio 19 d.)

Dėkojame už dėmesį!

Kristina.ignataviciene@sppc.lt

www.sppc.lt

